
Rängbågens förskola

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Planen gäller från 2017-06-05

Planen gäller till 2018-06-04

Lagar och regler som ligger till grund för planen

Diskrimineringslagen(2008:567)
Skollagen (2010:800 kap.6)
Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2012:10)
Förordningen (2006:1083)
FN:s Barnkonvention
Lpfö 98

Vår vision

All personal på Rångebågens Förskola skall arbeta för en trygg miljö för alla barn och vuxna. Utgångspunkten är att alla ska ha lika möjligheter utifrån sina egna individuella egenskaper, förmågor och förutsättningar. Verksamheten ska genomsyras av en demokratisk grundsyn om alla människors lika värde. Det är en rättighet för barn och vuxna att inte bli diskriminerad eller kränkt på annat sätt. Ingen skall på någon av diskrimineringsgrunderna utsättas för någon form av trakasserier eller annan kränkande behandling.

Definitioner och begrepp

En person är skyddad mot diskriminering utifrån de i diskrimineringslagen angivna **diskrimineringsgrunderna**. De sju diskrimineringsgrunderna är kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning och ålder.

Direkt diskriminering innebär att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska rör sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Man kan också diskriminera genom att behandla alla lika, så kallad **indirekt diskriminering**, Med detta menas att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse som framstår som neutral, men som i praktiken missgynnar ett barn av skäl som har samband med en viss diskrimineringsgrund.

Med begreppet **likabehandling** menas att alla barn ska behandlas så att de har lika rättigheter och möjligheter oavsett någon diskrimineringsgrund.

Trakasserier innebär ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Med **kränkande behandling** menas ett uppträdande som utan att ha samband med någon diskrimineringsgrund kränker ett barns värdighet.

Våra övergripande mål

Alla som arbetar på Rängbågens förskola skall verka för:

- *En förskola fri från kränkningar, där alla kan känna sig trygga och känna glädje*
- *Föräldrarna ska känna sig trygga när de lämnar sina barn på förskolan*
- *Vi skall arbeta långsiktigt och aktivt för att förebygga diskriminering eller annan kränkande behandling*
- *Vid fall av diskriminering eller annan kränkande behandling ska problemet rapporteras, dokumenteras, utredas och åtgärdas snarast*

Vi når våra övergripande mål

- *Genom återkommande diskussioner på personalmöte*
- *I samtal med barnen*
- *I samtal med vårdnadshavare*
- *Observationer*
- *Enkäter*
- *Intervjuer med barnen*
- *Trygghetsvandringar*

Vem ansvarar: Styrelsen

Våra trivselregler på Rängbågens förskola

Personalen ska arbeta tillsammans med barnen för att

- *göra barnen medvetna om varandras olikheter och allas lika värde*
- *bygga en vi-anda, en trygg, lugn, stimulerande och tillåtande miljö där alla får utvecklas utifrån sina egna förutsättningar*
- *utveckla deras empatiska förmåga genom t ex rollspel och vänskapsövningar*
- *ge dem en möjlighet till reflektion över eget handlande vid uppkomna situationer*
- *markera felaktiga beteenden och ge dem förslag på alternativa lösningar*

- *uppmåna barnen att de ska berätta för en vuxen om de eller någon annan blir mobbad. Påpeka att det inte är att skvallra utan att hjälpa.*

Barnens inflytande och delaktighet på Rångebågens förskola

Personalen ska årligen föra samtal med de större barnen om:

- *hur de trivs på förskolan*
- *vilka de leker mest med*
- *vad leker barnen helst ute/inne*
- *får de vara med och bestämma*
- *finns det platser ute/inne där det inte känns bra att vara*

Vem ansvarar: Styrelsen

1. Utvärdering av föregående års arbete

Vid intervjuerna som gjordes med onyxbarnen innan sommaren så framkom det att barnen känner sig trygga överallt och att alla trivs bra. Det några tog upp var att man kunde sticka sig på vissa buskar och att där var trångt och lite mörkt att ta sig igenom buskagen/skogen. Några kommenterar bandybanan och att de inte vill vara där för att de känner att de inte kan se ut.

Åtgärd: Vid kommande familjesöndag, klippa inne i buskarna (ta bort taggbuskar) så att där blir större gångar så att även de vuxna kan ta sig in där om det skulle behövas. Även se till att träd och buskar runt bandybanan hålls på en nivå så att barnen kan se ut.

Vem ansvarar: Personal som deltar på höstens familjesöndag.

2. Främja barns lika rättigheter och möjligheter

Främjande arbete handlar om att identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling och respekten för allas lika värde.

Främjandearbetet utgår från förskolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Arbetet är alltså en del av förskolans fortgående värdegrundsarbete och de främjande insatserna riktar sig till alla barn där man lyfter fram och behandlar de olika diskrimineringsgrunderna.

Främja likabehandling av flickor och pojkar

Förskolan ska motverka traditionella könsmonster och könsroller. Flickor och pojkar ska ha samma möjligheter att pröva och utveckla förmågor och intressen utan begränsningar utifrån stereotypa könsroller. Arbetslaget ska verka för att flickor och pojkar får lika stort inflytande och utrymme i verksamheten.

Detta gör vi genom att:

- Läs böcker med barnen med detta tema
- Diskuterar med barnen om könsroller
- Medvetet arbetar med vårt eget språkbruk, "du som är en stor och stark pojke ska väl inte gråta.."
- Att vi vuxna är förebilder för barnen genom att tex säga om ett barn har smutsat ner sig "det kan mamma eller pappa tvätta när ni kommer hem..."
- Se till att flickor resp. pojkar får möjlighet att göra alla typer av aktiviteter. Leker pojkarna i "hemmet"? Om inte varför? Beror det på materialet?

Främja likabehandling oavsett könsidentitet eller könsuttryck

Även barn i yngre åldrar kan på olika sätt uppleva att deras könsidentitet inte stämmer överens med de normer och förväntningar som är knutna till deras biologiska kön. Det är förskolans uppgift att ge det enskilda barnet möjlighet att utveckla sin identitet och känna trygghet i den. Barns identitetsutveckling ska inte begränsas på grund av samhälliga normer och vuxnas förväntningar som är knutna till kön.

Detta gör vi genom att:

- * Läs böcker med barnen med detta tema
- * Diskuterar med barnen
- * Bejaka om en pojke vill bära klänning tex.

Främja likabehandling oavsett etnisk tillhörighet

Förskolan ska arbeta aktivt för att utveckla barnens kunskap och respekt för olika kulturer och värderingar. Hjälpa barnen att känna stolthet över sig själva och sin etniska tillhörighet.

Medvetenhet om det egna kulturarvet och delaktighet i andras kultur ska bidra till att barnen utvecklar sin förmåga att förstå och leva sig in i andras villkor och värderingar. Förskolan kan bidra till att barn som tillhör de nationella minoriteterna och barn med utländsk bakgrund får stöd i att utveckla en flerkulturell tillhörighet.

Detta gör vi genom att:

- Visa och diskutera med barnen att det finns andra kulturer och berätta om dem.*
- Om vi har barn med annat modersmål, uppmärksamma det genom sånger, sagor eller annat material.*

Främja likabehandling oavsett religion eller annan trosuppfattning

Förskolan ska säkerställa att barn med olika religioner bemöts på lika villkor.

Förskolan ska ge barnen kunskap om religionsfrihet och vad det innebär, inklusive rätten att inte tro på någon gud.

Detta gör vi genom att:

- Prata med barnen att man kan ha olika trosuppfattningar.*
- Om vi har familjer med annan trosuppfattning ta hänsyn till deras högtider vid planerandet av tex föräldramöten mm.*

Främja likabehandling oavsett funktionsnedsättning

Förskolan ska göra miljön tillgänglig för alla barn. Förskolans ska utforma verksamheten så att alla barn kan delta i de olika aktiviteterna utifrån sina individuella förutsättningar och sin funktionsförmåga. Det handlar om att skapa pedagogisk tillgänglighet. Förskolan ska göra barnen medvetna om att vi alla är olika.

Detta gör vi genom att:

- Vi vuxna fungerar som bra förebilder genom vårt sätt att tala och att vara när det gäller normer kring funktionsförmåga/funktionsnedsättning.*
- Samtalar med barnen kring olika funktionsförmågor.*
- Ta hjälp av föräldrarna till barnen med funktionsnedsättning med att skapa en bra miljö för barnet.*

Främja likabehandling oavsett sexuell läggning

Förskolan ska främja barns lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning genom att se till att frågor som rör homo-, bi- och heterosexuallitet på ett likvärdigt sätt blir behandlade och integrerade i verksamheten. Att synliggöra och bejaka olika familjekonstellationer är en förutsättning för varje barn att kunna känna stolthet över sin familj- och en förutsättning för att föräldrar ska känna tillit till förskolan.

Förskolan bör även ha beredskap för att motverka homofobi, vilken strider mot principen om alla människors lika värde och allas lika rättigheter.

Detta gör vi genom att:

- Läs böcker som tar upp olika familjebildningar
- Prata med barnen om att det finns olika sätt att få barn på tex insemination och adoption

Främja likabehandling oavsett ålder

Förskolan ska arbeta främjande genom att skapa förutsättningar för barnen att utveckla sina förmågor och intressen utan att begränsas av stereotypa förväntningar baserade på ålder.

Detta gör vi genom att:

- Uppmärksamma barnens individuella förutsättningar, inte vad vi förväntar oss vid en viss ålder när det gäller funktionsförmåga.

3. Kartläggning

Syftet med en kartläggning är att identifiera risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling i verksamheten. De riskområden som identifieras ska ligga till grund för planeringen av de åtgärder som ska genomföras för att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Kartläggningen ska omfatta de sju diskrimineringsgrunderna.

Kartläggningsmetoder:

- *Planerade samtal/intervjuer i grupp eller enskilt med barnen där vi fångar upp stämningen i barngruppen. Det är även viktigt att fånga upp barns upplevelse av om de känner sig orättvist behandlade i verksamheten och om det finns ett samband med de sju diskrimineringsgrunderna.*
- *Enkäter till vårdnadshavarna som även innehåller frågor om diskriminering utifrån de olika diskrimineringsgrunderna.*
- *Genomföra trygghetsvandringar med barnen för att kartlägga förskolans inom- och utomhusmiljö.*
- *Incidentrapporter som beskriver allvarligare händelser. En situation där vi bestämmer oss för att kontakta vårdnadshavarna är en allvarligare händelse. I rapporten ska det anges om den rör en viss diskrimineringsgrund.*

Vid trygghetsvandringarna som gjordes utomhus med diamant och onyxbarn innan sommaren framkom det återigen att det var trångt och stickigt inne i buskagen. Några sa även att de kände sig otrygga på vissa platser (i "djungeln") för att det var långt till en pedagog.

Barnen hade själva en lösning för buskagen och det var att klippa bort en del av det stickiga och trånga.

Åtgärd för buskagen kommer återigen att ske på höstens familjesöndag.

Åtgärd för otrygghetskänslan att vara för långt ifrån en pedagog är att se till att det finns en spridning av alla pedagoger när man vistas ute på gården. Att barnen ska veta att det är någon som hör dem ifall de kallar på en pedagog.

Denna punkt kommer att tas upp på höstens första personalmöte med samtliga.

Områden att se över för att identifiera kränkande behandling och trakasserier:

- *Social gemenskap-är alla barn inkluderade i barngruppen eller finns det barn som står utanför? Förekommer det utfrysning av något barn? Har alla barn förtroende för förskolans personal? Vänder de sig spontant till de vuxna för att få hjälp vid konflikter och bråk?*
- *Språkbruk-finns det en jargong som kan upplevas som nedsättande eller respektlös?*

- *Attityder och värderingar-reflektera över vilka värderingar och föreställningar som finns hos personalen och i barngruppen angående de olika diskrimineringsgrunderna.*
- *Trygghet och vuxennärvaro-är miljön trygg för alla barn i verksamheten? Finns personal närvarande när barnen har frilek? Är tillräckligt många vuxna ute på gården?*
- *Rutiner för akuta åtgärder-vet all personal hur de ska agera om de får kännedom om att ett barn blir trakasserat eller utsatt för kränkande behandling av andra barn/av någon vuxen?*

Områden att se över för att identifiera diskriminerande arbetssätt, rutiner och regler:

- *Regler-samverkar våra ordningsregler med vår likabehandlingsplan?*
- *Mat-kan alla barn äta maten oavsett till exempel allergi eller religion?*
- *Utflykter och aktiviteter-kan alla barn delta oavsett till exempel kön, religion eller funktionsnedsättning?*
- *Marknadsföring/intagning-hur presenteras verksamheten utåt? Finns det risk för diskriminering i samband med intagning?*
- *Introduktion/inskolning-välkomnas alla barn oavsett till exempel familjebildning och funktionsförmåga?*

4. Förebygg

Det förebyggande arbetet handlar om att avvärja de risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling som finns i verksamheten.

Det förebyggande arbetet ska:

- *Utgå från kartläggningen*
- *Formulera tydliga mål*
- *Bestämma åtgärder*
- *Utse ansvariga*

- *Tidsram - när ska det ske?*
- *Hur ska åtgärderna utvärderas?*

Vi ska tänka på att:

- *Både barn och personal ska delta i utformning, genomförande och uppföljning av det förebyggande arbetet*
- *Det förebyggande arbetet ska bedrivas kontinuerligt, systematiskt och målinriktat*
- *Det förebyggande arbetet ska integreras i verksamheten och återspeglas i bland annat förhållningssätt och pedagogiskt material.*

5. Åtgärder för akuta situationer

Förskolan måste agera vid misstanke om att ett barn far illa. Det är viktigt att ta alla signaler om trakasserier och kränkande behandling på allvar.

Vi ska se till att:

- *All personal vet hur de förväntas agera vid misstanke om att ett barn utsätts för kränkningar av något slag.*
- *Barnen vet vilka rättigheter de har och vem de ska vända sig till när de själva eller någon kompis upplever sig vara utsatt.*
- *Vårdnadshavare också känner till vilka rättigheter deras barn har och hur de ska gå till väga för att göra en anmälan till förskolan.*
- *Det finns riktlinjer för uppföljning, utvärdering och dokumentation i det enskilda fallet.*
- *Ha särskilda rutiner för att hantera kränkningar som utförs av personal.*
- *Utvärdera rutinerna kontinuerligt, se till att de fungerar på ett effektivt sätt.*

Åtgärder för att förhindra fortsatta kränkningar som utförs av barn:

Den personal som ser en kränkning mot ett barn ska ha ett samtal med den som blivit kränkt men även det eller de barn som kan ha kränkts.

I vissa situationer kan det vara tillräckligt att ställa några frågor och genom svaren få händelsen klarlagd och därigenom utagerad.

I komplicerade fall blir utredningsskyldigheten mer långtgående, då följer:

- *Samtal med vårdnadshavarna om det inträffade.*
- *Händelsen dokumenteras av personalen.*
- *Förskolechefen informeras*
- *Förskolechefen för vidare informationen till huvudmannen*

Dokumentationen ska innehålla:

- *Utredning*
- *Åtgärddning*
- *Uppföljning*
- *Utvärdering*

Åtgärder för att förhindra fortsatta trakasserier som utförs av personal:

Både diskrimineringslagen och skollagen innehåller ett absolut förbud för personal att utsätta ett barn för trakasserier eller kränkande behandling.

Det är viktigt att förskolan agerar skyndsamt när det finns misstanke om att ett barn kan ha blivit kränkt av någon personal. Förskolechefen ansvarar för en sådan utredning.

I lagen om anställningsskydd (LAS) finns arbetsrättsliga åtgärder som kan vidtas mot personal som misskött sig och utsatt någon för trakasserier eller kränkande behandling.

Styrelsen på Rängbågens förskola har det yttersta ansvaret för arbetet mot trakasserier och kränkande behandling.

Kvalitetssäkring

Planerade diskussioner/samtal ska hållas med föräldrarna kring hur de upplever förskolans likabehandlingsarbete/arbetet mot kränkande behandling. Dessa kan föras på föräldramöten alternativt vid utvecklingssamtalen.

- Föräldrar informeras om planen via föräldramöte vid läsårets början.
- Likabehandlingsplanen/planen mot kränkande behandling finns tillgänglig på förskolans hemsida.

www.rangbagen.se

Likabehandlingsplanen/planen mot kränkande behandling ska utvärderas och revideras varje år.

Ansvarig för Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Förskolechef
Susanne Rasmusson
Rångbågens förskola

Reviderad 2017-06-05